

Hans Matheeuwsen, peaceman

Hans is geboren in Maarheeze met de daarbij behorende kneuterigheid in de goede zin van het woord. Voor de middelbare school ging hij naar Weert waar hij ook al meteen zijn eerste actie meeorganiseerde voor meer democratisering.

Wat wilde hij graag weg uit Maarheeze toen hij 18 was. Het werd filosofie studeren in Nijmegen. Dat maakte hij niet af. Uiteindelijk werd het welzijnswerk en filosofie, want die studie heeft hij toch nog afgemaakt.

In 1982 was hij medeoprichter van het Vredesburo dat in 2022 veertig jaar bestaat.

Wat is vrede voor Hans?

‘Voor mij komt het heel dicht bij rechtvaardigheid uit. Op een positieve manier omgaan met een conflict. Vrede is een optelsom van sociale rechtvaardigheid, gelijkwaardigheid en hoe wij omgaan met de natuur. Vrede geeft stof tot nadenken. We moeten het niet willen vastleggen, maar er iets mee doen.’

Dagritme

Vrede is iets van alle dag. En niet alleen van negen tot half zes, als Hans op het Vredesburo is. Die plek dient er voor om mensen te bereiken, maar ook om ze vragen te laten stellen.

‘Dat ik op het Vredesburo werk aan vrede, betekent niet dat ik alleen maar bezig ben met grootschalige militaire conflicten. Als je als samenleving accepteert dat mensen het hoofd niet boven water kunnen houden, heb je geen vrede. Ik zie en doe dingen omdat ik vind dat ze moeten gebeuren; niet omdat er het stempeltje vrede op staat.’

Anarchistisch

‘Wij hebben een eeuw van twee wereldoorlogen achter de rug. Daar komen dan nog Vietnam en Indonesie bij. Valt het je op hoe gemakkelijk dingen zich herhalen en hoe moeilijk het is om mensen het anders te laten doen?’

Ik heb altijd een licht anarchistische instelling gehad. Hier heb ik de vrijheid om te doen wat ik wil. Vrede is ook de vrijheid om dat te kunnen doen.’

Vorming

Hans heeft altijd iets gehad met leren, maar meer nog met vormen. Omdat hij een tien had voor Duits, dacht zijn leraar dat hij die taal wel zou gaan studeren. Maar Hans loopt er niet warm voor om kinderen woordjes te laten leren. Wel wil hij ze bijbrengen dat leven bestaat uit plussen en minnen: ‘Alleen plussen, dat gaat niet. Een afwisseling van ups en downs, dat is

goed. Dus soms ben je verdrietig. Als je altijd maar de punten er uit kunt halen waar je mee door kunt gaan.'

Gebroken geweertjes

Het Vredesburo is ontstaan op de golven van de grote demonstraties tegen kruisraketten in Amsterdam (400.000) en Den Haag, begin jaren tachtig. Vanuit Eindhoven reden er meer dan vijftig bussen. Het hadden er honderd of meer kunnen zijn, maar er was geen bus meer te krijgen.

'In 1985 waren er in Eindhoven zeventig vredesgroepen. Per jaar verkochten we vijfhonderd gebroken geweertjes. Op het hoogtepunt waren er Landelijk 25 vergelijkbare vredesburo's. Nu is die hele structuur verdwenen. Ook onze tijd zit er op. De gedachte houdt niet op, maar de vorm. Is dat erg? Nee! Elke tijd zoekt naar zijn eigen vorm.'

Vredeseducatie

Bij het 25-jarig bestaan van het Vredesburo werd besloten om door te gaan als vredeseducatieve instelling. Daarom geeft Hans op jaarbasis zo'n honderd lessen op scholen: 'Kinderen hebben goede vragen. Ik moet genoeg vaardigheden hebben om met die kinderen een stuk verder te komen.'

Sinds 2020 heeft Hans een alterego: peaceman. Een heel andere manier om aandacht vragen dan jezelf vastketenen aan hekken bij de vliegbasis in Volkel ('Dat beheers ik heel behoorlijk!')

In bijna veertig jaar tijd is Hans een lopende encyclopedie geworden. Vraag hem hoe het er aan toe gaat in Turkmenistan, en hij komt met het antwoord.

Momenteel probeert hij met de vraag "Hoe samen leven wij in Eindhoven" de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2021 te beïnvloeden.

Leestip

Hans wil geen leestip geven, maar wel een advies: lees zoals hij zoveel als je kunt. 'Niets is mooier dan zelf de woorden te vinden.'

augustus 2021